T.C. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ MÜHENDİSLİK FAKÜLTESİ

BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ

LISANS BITIRME TEZI

12060717 Ufuk PALAVAR 10060571 İlkin ZEYNALLI 11060280 Fatih ÇELİKEL

TEZİN SAVUNMA TARİHİ: 29.05.2015

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Bünyamin Karabulut

ÖNSÖZ

Bu projenin amacı çevrimiçi ortamda ders ataması, ders ekleme, ders

programın hazırlanması, derslerin hangi sınıflarda olacağının belirlenmesi,

öğretim görevlilerinin verdiği derslerle ilgili ders dokümanlarını paylaşması ve

öğrencilerin bu dokümanlara ulaşması, öğrencilerin kendi aralarında özgürce

not paylaştığı bir sistem olmayı amaçlamaktadır.

Projemiz içeriğinde bölüm bilgilerinde bölümlere ait ders sayısı, ders

atanma oranı, ders programının hazırlanma oranı, bölümlerle ilgili durumların

belirlenmesini ve duyuru paneli sayesinde öğretim görevlilerinin ve öğrencilerin

bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır. Sistemle ilgili soru ve görüşler iletişim

formuyla göndererek direk sistemin admini tarafından görülmesi ve gerektiği

halde dikkate alınması sağlanacaktır.

Ders Yönetim Sistemi Grubu Mayıs 2015

2

İçindekiler

Ö١	ISÖZ			2
1.	GİRİ	Ş		4
2.	Mat	eryal	l – Method	4
:	2.1	Jsp	ve Servlet	4
:	2.2	Apa	che Tomcat 8.0.3	6
:	2.3	MyS	SQL Veritabanı	7
:	2.4	Net	Beans IDE	8
:	3. P	rojen	ıin Amacı	8
	3.1.	1	Kapsam	9
	3.1.	2	Genel Bilgi	9
	3.1.	3	Projenin Genel Açıklaması	9
	3.1.	4	Görsel Öğeler ve Proje Açıklaması	10
4.	Araş	tırm	a Bulguları ve İrdeleme	30
	4.1	Siste	em Kullanılabilirliği	30
	4.2	Veri	itabanı Tasarımı ve Gerçekleştirimi	31
	4.3	Воо	otstrap Kullanımı ve Avantajları	33
5.	Son	uç		34
6.	Kulla	andığ	gimiz Kaynaklar	35

1. GİRİŞ

Yazılım gereksinimlerine ilişkin belirtimlerin bulunduğu bu belgede, projenin amacı ve kapsamı, başvurulan kaynaklar ve kullanılacak teknolojiler hakkında genel bilgi verilecektir.

Ders Yönetim Sistemi projesinin amacı bölümdeki öğretim üyesi ile ilgili ders programlarının hazırlanması, ders ekleme, öğretim üyesine ders atanması, öğretim görevlilerin verdiği derslerle ilgili ders dokümanlarının paylaşımı, öğrencilerin sisteme girerek kendi bölümlerinin derslerine ait ders dokümanlarını elde edebileceklerdir.

2. Materyal - Method

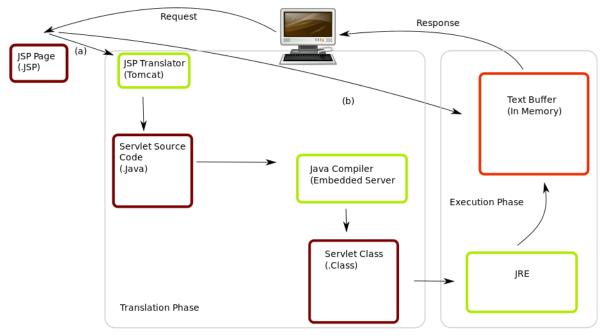
Bu bölümde projeniz gerçekleştiriminde kullanılan teknolojiler hakkında bilgi verilmektedir.

2.1 Jsp ve Servlet

Servlet uygulamaları web sunucu (**Server**) üzerinde çalışır. **Kullanıcıdan aldığı verilere göre sonuçlar üreten Java sınıflarıdır.** Bu veriler üzerinde gereken işlemler yapıldıktan sonra önceden tasarlanmış biçimlere uyarlanarak kullanıcıya geri döndürülür.

Aşamalar halinde söylemek istersek Servlet:

- 1. Kullanıcıdan Server'a istek (request) gönderilir.
- 2. Server'da bu isteğe ait servlet belirlenir. istek ve tüm bilgi bu servlet'e gönderilir.
- 3. Servlet bu gelen bilgileri alır ve oluşturulması gereken sonuçları üretir. Genellikle bu sonuçlar HTML sayfası şeklindedir.
- 4. Servlet oluşturduğu sonucu web sunucusuna gönderir.
- 5. Web sunucusu Servlet'ten aldığı sonucu (response), isteği yapan kullanıcıya gönderir.

JSP Container (a) Translation occurs at this point if JSP has been changed or is new (b) if not, translation is skipped.

Şekil 1

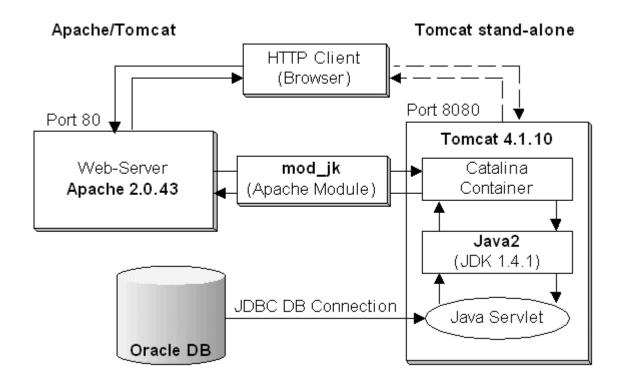
JSPnin açılımı Java Server Pages'dir. JSP teknolojisi, hem durağan (statik) hem de dinamik parçaları olan web içeriğini kolayca yaratmanızı sağlar. JSP, Servlet teknolojisinin tüm özelliklerini barındırırken aynı zamanda web içeriği yaratmanın daha doğal ve kolay yolunu sunar. Şekil 1 JSP'nin yaşam döngüsünü göstermektedir.

JSP teknolojisinin temel özellikleri şunlardır:

- 1. JSP sayfaları yaratmak için bir dil sunar. JSP sayfaları text tabanlı, HTML benzeri sayfalardır. Durağan (statik) veya dinamik web sayfaları oluşturmayı kolaylaştırır.
- 2. Sunucu tarafındaki nesnelere erişmek için bir expression language sunar.
- 3. JSPye kendi özelliklerinizi eklemeniz için yollar sunar (örneğin custom tags)

2.2 Apache Tomcat 8.0.3

Apache veya diğer web sunucuları Servlet'leri ve JSP'leri handle edemez. Bu nedenle, Apache'nin bir alt projesi olan ve Jakarta olarak bilinen Tomcat sunucusu kullanılır. Tomcat Java tabanlı, web uygulama container'ıdır.

Şekil 2

Şekil 2 Apache Tomcat'in çalışma şekli göstermektedir.

Apache HTTPD sunucusu:

- 1. Güçlü, esnek, HTTP/1.1 uyumlu web sunucusu,
- 2. En güncel protokolleri uygular, HTTP/1.1 (RFC2616) içerir,
- 3. Third-party modüller ile genişletilebilir ve yapılandırılabilir,
- 4. "Apache module API" kullanılarak yeni modüller yazılabilir ve özelleştirilebilir,
- 5. Tüm kodu açık kaynaktır ve lisans kısıtlaması yoktur,
- 6. Windows, Netware 5.x ve yukarısı, OS/2 ve çoğu Unix dağıtımında çalışır.

Mod Jk:

- 1. Tomcat ile Apache arasındaki iletişimi sağlayan Tomcat-Apache plug-in'idir.
- 2. "Web Server Adapter" veya "Connector" olarak adlandırılır,
- 3. Kütüphane olarak geliştirilmiştir (mod_jk.so),
- 4. TCP bağlantılarını Port 8007 üzerinden sağlar veya yönetir,
- 5. AJPV12/AJPV13 communication protocol'ünü kullanır.

Catalina:

Tomcat; bir dizi bileşenden oluşur, Tomcat JSP engine'ini ve farklı çeşitlerde connector'leri içerir, ana bileşeni Catalina'dır. Catalina, Tomcat'in servlet şartnamesini fiziki olarak uygulamasını sağlar; Tomcat sunucusunu başlattığınızda, aslında Catalina çalıştırılır.

2.3 MySQL Veritabanı

MySQL, altı milyondan fazla sistemde yüklü bulunan çoklu iş parçacıklı (multi-threaded), çok kullanıcılı (multi-user), hızlı ve sağlam (robust) bir veritabanı yönetim sistemidir.

UNIX, OS/2 ve Windows platformları için ücretsiz dağıtılmakla birlikte ticari lisans kullanmak isteyenler için de ücretli bir lisans seçeneği de mevcuttur. Linux altında daha hızlı bir performans sergilemektedir. Kaynak kodu açık olan MySQL'in pek çok platform için çalıştırılabilir ikilik kod halindeki indirilebilir sürümleri de mevcuttur. Ayrıca ODBC sürücüleri de bulunduğu için birçok geliştirme platformunda rahatlıkla kullanılabilir.Geliştiricileri, 500'den fazlası 7 milyon kayıt içeren 10.000 tablodan oluşan kendi veritabanlarını (100 gigabyte civarında veri) MySQL'de tuttuklarını söylüyorlar.Web sunucularında en çok kullanılan veritabanıdır, asp, php, jsp gibi birçok web programlama dili ile kullanılabilir.

MySQL, tuttuğu tablolarla çok kullanıcılı sistemlerde söz konusu olan erişim hakları sorununu başarılı bir şekilde çözmektedir. MySQL'in 4.0 sürümü ile birlikte "transaction" desteği, 4.1 sürümüyle birlikte de alt sorgu desteği eklenmiştir.

Ayrıca "veri tutarlılığını (referential integrity)" sağlama işinin programcıya bırakılması tercih edilmiştir, ancak bu bir dezavantaj olarak görülmeyebilir. Çünkü pek çok

veritabanı programcısı VTYS'lerdeki veri tutarlılığının esnek olmayan, zorlayıcı bir özellik olduğunu düşünmektedir.

2.4 NetBeans IDE

NetBeans, Oracle tarafından geliştirilen bir **Java** geliştirme ortamıdır (IDE) ve ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Özellikle kullanıcı arayüzü tasarımında sağladığı kolaylıklardan dolayı tercih edilmektedir. Henüz Eclipse kadar popüler olmasa da popülerliği giderek artmaktadır.

Netbeans IDE, **Java**, **C/C++ ve HTML5** diliyle profesyonel masaüstü, kurumsal, Web ve Mobil uygulamaları geliştirmek için gerekli tüm araçları içerir. Netbeans IDE kurulumu kolaydır, kullanıma hazır gelir ve Windows, Linux, Mac OS X ve Solaris de dahil olmak üzere birçok platformda çalışır.

NetBeans IDE 6.5 sürümünden sonra zengin **JavaScript** düzenleme özellikleri, **Spring web framework** kullanım desteği ve daha sıkı bir MySQL entegrasyonu gibi bir kısım yeni özellikler ve iyileştirmeler içermektedir. Bu sürüm ayrıca iyileştirilmiş performans, özellikle daha hızlı başlangıç (%40'a varan), daha az bellek tüketimi ve büyük projelerde çalışırken daha gelişmiş bir şekilde sorumluluk almanızı sağlar.

3. Projenin Amacı

Bu projenin amacı çevrimiçi ortamda ders ataması, ders ekleme, ders programın hazırlanması, derslerin hangi sınıflarda olacağının belirlenmesi, öğretim görevlilerinin verdiği derslerle ilgili ders dokümanlarını paylaşması ve öğrencilerin bu dokümanlara ulaşması, öğretim üyelerinin öğrencileriyle verdiği dersle ilgili özgürce not paylaştığı bir sistem olmayı amaçlamaktadır.

Projemiz ana sayfasında bölüm bilgilerinde bölümlere ait ders sayısı, ders atanma oranı, ders programının hazırlanma oranı, bölümlerle ilgili durumların belirlenmesini ve duyuru paneli sayesinde öğretim görevlilerinin ve öğrencilerin bilgilendirilmesi amaçlanmaktadır. Sistemle ilgili soru ve görüşler iletişim formuyla göndererek direk sistemin admini tarafından görülmesi ve gerektiği halde dikkate alınması sağlanacaktır.

3.1.1 Kapsam

Hazırlamış olduğumuz sistem bölüm planlarını belirlemekte ders programlarının hazırlanmasında öğretim görevlilerine kolaylık sağlamaktadır. Bu kolaylıklara ek olarak bir de öğretim üyesinin bölüme vermiş olduğu derslerle ilgili notları sisteme yükleyip öğrencileri ile not paylaşımını kolaylaştırmaktadır. Omü not paylaşım sistemin öğrenciye sunduğu kolaylıklar ise öğrenci bölümünün derslerle ilgi neler planladıklarını öğretim görevlilerine hakkında bilgi elde edilmesini bölümünde görev yapan bütün öğretim görevlilerine listesini hangi sınıfta, hangi dersleri, ne zaman verildiğini hangi dersleri hangi öğretim görevlilerine verdiği ve önemlisi de istediği dersin notunu "Omü not paylaşım" sistemi geçiş yaparak "dosya ara" kısmından ilgili dersin öğretim üyesinin yüklemiş olduğu dosyaları görebilmektedir.

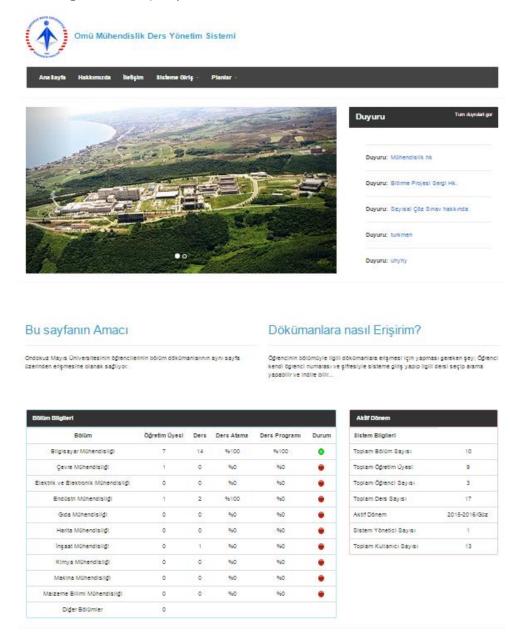
3.1.2 Genel Bilgi

Sistemimiz 7 bölümden, Akademisyen ekleme(güncelleme ve silme), Ders Ekle (güncelleme ve silme), akademisyenlere ders atama, ders programının hazırlanması, öğrenci işlemleri(ekleme, silme, güncelleme), duyuru paylaşma ve akademik yıl(akademik yıl ekleme, aktifleştirme vb.) Bunların yanı sıra verdiği

3.1.3 Projenin Genel Açıklaması

Projemiz 6 modülden oluşuyor. İlk modülümüz siteyi ziyaret eden herhangi bir kullanıcı, ders istediği bölümün programını öğrenme, öğretim üyesi planını öğrenme, sınıf planını öğrenebilir. İletişim kısmında sistemin adminine mesaj atabilir. İkinci modülümüz öğrencidir. Sisteme giriş yapan öğrenciler kendi bölümünün dersleriyle ilgili dokümanlara erişebilir. Üçü modül ise akademisyenlerdir. Sisteme giriş yapan akademisyenler kendi verdiği dersler ile ilgili doküman paylaşabilir. 4. Modülümüz ise bölüm adminlerdir. Bölüm admini o bölümün akademisyenlerinden biridir. Admin kendi bölümüne ders atama, akademisyen işlemleri, ders programının hazırlanması vb. İşleri yapmaktadır. Beşinci modülümüz ise Bölüm başkanlarıdır. Bölüm başkanları ise bölüm adminin yaptığı işlemleri yapabilmektedir. Altıncı modül Sitemin adminidir. Bunlar bölüm adminlerinin yaptığı işlemleri tüm bölümler için yapabilir.

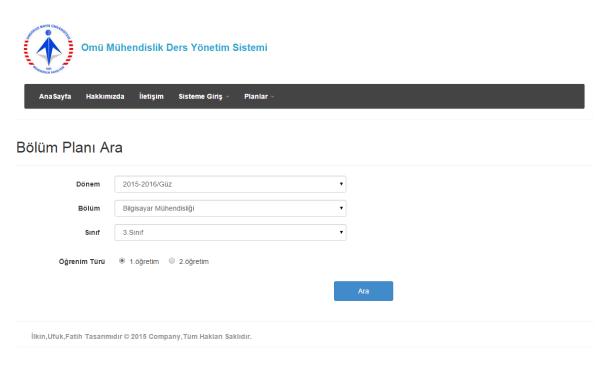
3.1.4 Görsel Öğeler ve Proje Açıklaması

Şekil 3

Şekil 3 projemizin ana sayfasıdır. Siteyi ziyaret eden kullanıcı ders programını öğrenme ve ders veren akademisyenlerle ilgili bazı bilgileri öğrenebilir(eposta, tel vb.) Sayfanın alt yanında Bölüm bilgileri kısmında sisteme kayıtlı bölümler ve bu bölümlerin akademisyen sayısı, ders sayısı, ders atama oranı, ders programı hazırlama oranı vb. Bilgileri

öğrenebilir. Eğer sisteme kayıtlı kullanıcıysa(öğrenci, akademisyen) sisteme giriş kısmından giriş yapabilir.

Şekil 4

Şekil 4, siteyi ziyaret eden kullanıcılar planlar, bölüm planı kısmından ulaşabilir. Burada dönem, bölüm ve sınıf seçilerek ders programına ulaşabilmektedir.

2015-2016/Güz/Bilgisayar Mühendisliği/2.Sınıf/Ders Programı

Saat-Gün	Pazartesi		Salı		Çarşamba		Perşembe		Cuma	
	Ders	Sinif	Ders	Sinif	Ders	Sinif	Ders	Sınıf	Ders	Sınıf
08:15/09:00										
09:15/10:00					BIL206 Sayısal Tas. ve Mantıksal Dev. Erhan Ergün	MF104				
10:15/11:00					BIL206 Sayısal Tas. ve Mantıksal Dev. Erhan Ergün	MF104				
11:15/12:00					BIL206 Sayısal Tas. ve Mantıksal Dev. Erhan Ergün	MF104				
12:00/13:00										
13:00/13:45	BIL210 Veri Yapıları Nurettin Şenyer	MF104	BIL252 Sayısal Çözümleme Bünyamin Karabulut	MF106	BIL215 Nesne Yönelimli Programlama Recai Oktaş	MF106				
14:00/14:45	BIL210 Veri Yapıları Nurettin Şenyer	MF104	BIL252 Sayısal Çözümleme Bünyamin Karabulut	MF106	BIL215 Nesne Yönelimli Programlama Recai Oktaş	MF106				
15:00/15:45	BIL210 Veri Yapıları Nurettin Şenyer	MF104	BIL252 Sayısal Çözümleme Bünyamin Karabulut	MF106	BIL215 Nesne Yönelimli Programlama Recai Oktaş	MF106				
16:00/16:45										

indir

Şekil 5

Şekil 5 ise ilgili dönem için hazırlanmış ders programı görülmedir. Kullanıcı indir kısmına bastığında ders programını bilgisayarına **pdf** formatında indirmiş olacaktır.

Ders Dosyaları

Ders Kodu	Ders Adi	
BIL109	Ayrık Matematik	*
BIL206	Sayısal Tas. ve Mantıksal Dev.	*
BIL210	Veri Yapıları	*
BIL215	Nesne Yönelimli Programlama	*
BIL252	Sayısal Çözümleme	*
BIL301	Sistem Programlama	*
BIL365	Web Programlama	*
BIL404	Bilgisayar Ağları	*
BIL430	Bilgisayarlı Görüye Giriş	*
BIL435	Programlamada Özel Konular	*

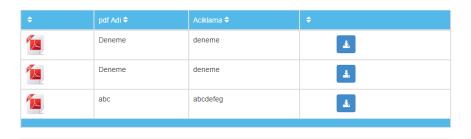
İlkin, Ufuk, Fatih Tasarımıdır © 2015 Company, Tüm Hakları Saklıdır.

Şekil 6

Şekil 6 sadece siteme kayıtlı öğrenciler ve akademisyenler ulaşabilmektedir. Bura o döneme ait kullanıcının bölümüne göre dersler listelenmektedir.

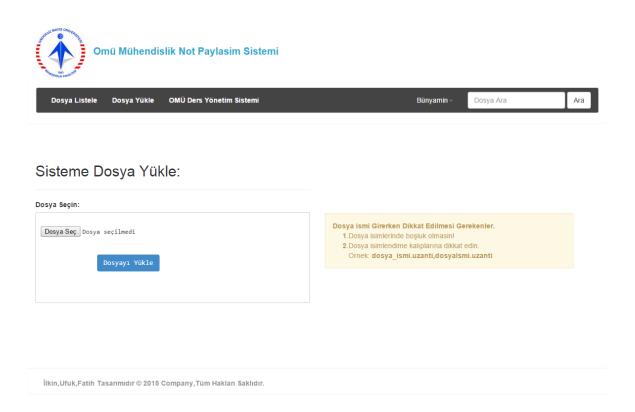

Sayısal Çözümleme ders notlari

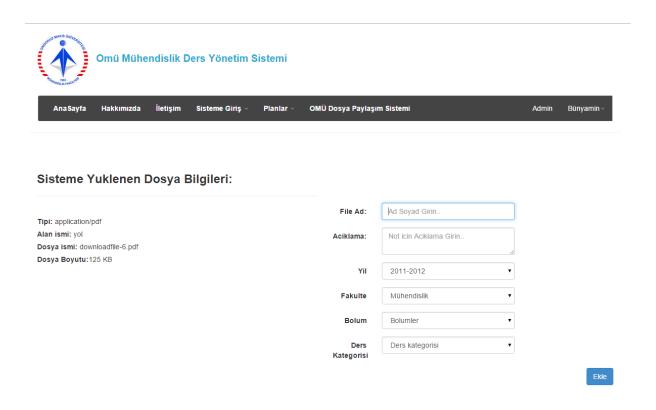
Şekil 7

Şekil 7 ise seçilen dersin paylaşılmış dokümanları görülmektedir. Sisteme giriş yapan öğrenciler kendi bölümlerinin ilgili dosya dokümanlarına bu kısımdan ulaşabilir ve ilgili dersle ilgili dökümanı indirebilir.

Şekil 8

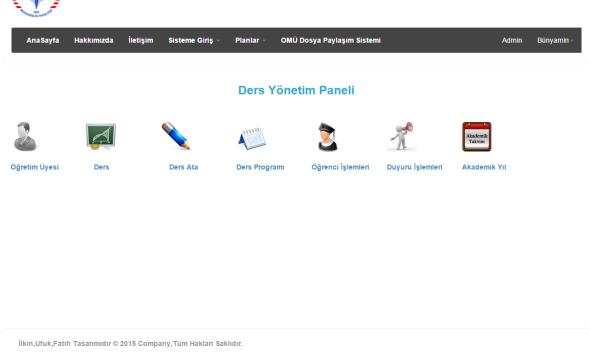
Şekil 8 deki kısıma sadece akademisyenler ulaşabilmektedir. Bu kısımda akademisyenler kendi verdiği derslerle ilgili dokumanlar paylaşabilir ve bu dökümanlara gerekli açıklamalar ekleyebilir.

Şekil 9

Şekil 9 da akademisyen verdiği derslerle ilgili dokümanları yükleme ara yüzüdür. Dokümana isim ve açıklama gibi işlemler yapılabilmektedir.

Şekil 10

Şekil 10 'da ise admin panelinin giriş kısmı görünmektedir. Bu panele bölüm admini, bölüm başkanı ve sistem admini ulaşmaktadır. Admin panelinde Öğretim üyesi, ders, ders atama, ders programı ekleme, öğrenci ekleme, duyuru geçme ve akademik yıl bölümlerinden oluşmaktadır.

Bilgisayar Mühendisliği Bölümünün Öğretim Üyeleri

Fotoğraf 🗢	Adı ≑	Soyadı 🕏	Email ≑	İş Telefonu 🗢	Cep Telefonu 🕏	Bölüm Baskanı mı ♦	İşlemleri 🗢
2	Bünyamin	Karabulut	bunyamin.karabulut@bil.omu.edu.tr	53255501022	03622251158	Evet	Pasif Hale Getir
2	Ahmet	Atik	ahmet@gmail.com	52122311223	1996		Aktif Hale Getir
2	Kerem	Erzurumlu	kerem@linux.org.tr	555555555	555555555		Pasif Hale Getir
2	Recai	Oktaş	roktas@bil.omu.edu.tr	05334578921	3622145879		Pasif Hale Getir
2	Erhan	Ergün	erhan.ergun@bil.omu.edu.tr	05389745261	03629631245		Pasif Hale Getir
2	İsmail	İşeri	ismail.iseri@bil.omu.edu.tr	05324789966	03627891245		Pasif Hale Getir
2	Nurettin	Şenyer	seyyah@bil.omu.edu.tr	53255501022	3622145879		Pasif Hale Getir
2	Sedat	Akleylek	sedat.akleylek@bil.omu.edu.tr	05621112255	1989		Pasif Hale Getir

Şekil 11

Şekil 11 'de bölüm başkanının hesabıyla giriş yaptığımızda kendi bölümünün akademisyenlerini görüntüleyebilir. Aktif dönemde ders ataması yapılmayan akademisyenleri isteğe bağlı aktif/pasif hale getirebilir. Bir akademisyeni pasif hale getirmek için aktif dönemde bu akademisyene ders atamasının yapılmaması gerekmektedir. Ayrıca duruma göre öğretim üyesi de eklenebilir.

Öğretim Üyesi Ekle

Bölüm	Bilgisayar Mühendisliği ▼						
Akademisyen No	Akademisyen No Girin						
lsim	İsim Girin						
Soyisim	Soyad Girin						
Şifre	Şifre Girin						
Email	Email Girin						
lş Telefonu	İş Telefonu Girin						
Cep Telefonu	Cep Telefonu Girin						
Bölüm Başkanı	mı? Evet						
Kaydet Temizle							
llkin,Ufuk,Fatih Tasarımı	dır © 2015 Company,Tüm Hakları Saklıdır.						

Şekil 12

Şekil 12 de ise akademisyen eklemek için kullanılan sayfamızın görüntüsüdür. Akademisyene, bölüm seçerken diğer bölüm ve bölüm başkanın(veya bölüm adminin) bölümü seçilebilir. Diğer bölümler seçilirse dışarıdaki fakülteye ait öğretim üyesi eklemiş olunur.

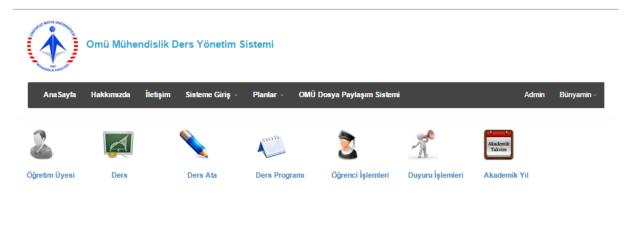

Bilgisayar Mühendisliği Bölümünün Dersleri

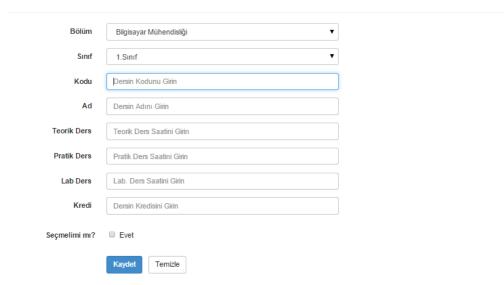

Şekil 13

Şekil 13 de bölüm başkanı veya bölüm adminin bulunduğu bölümde verilen dersler listelenmektedir. Dersleri güncelleme ve silme işlemleri yapılabilir. Gerekli durumlarda ders eklemesi yapılabilir.

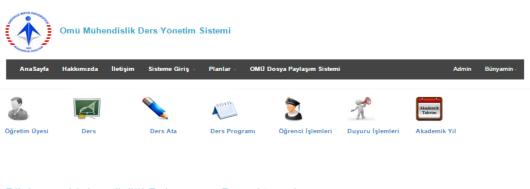

Ders Ekle

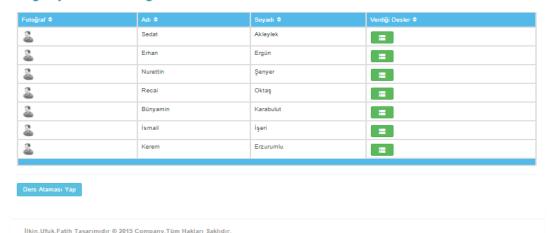

Şekil 14

Şekil 14 de sisteme giriş yapmış bölüm admin kendi bölümüne ders ekleme işlemleri yapmaktadır. Dersin kodu, kredisi, ders saatini belirleyebilmektedir.

Bilgisayar Mühendisliği Bölümünün Ders Atamaları

Şekil 15

Şekil 15 de bölümdeki öğretim üyelerinin hangi dersleri vereceğini hangi derslerden sorumlu olacağını atamaktadır. Her öğretim üyelerinin önündeki yeşil butona tıklayarak atanan o öğretim üyesine atanan dersler **Şekil 16'**daki gibidir .

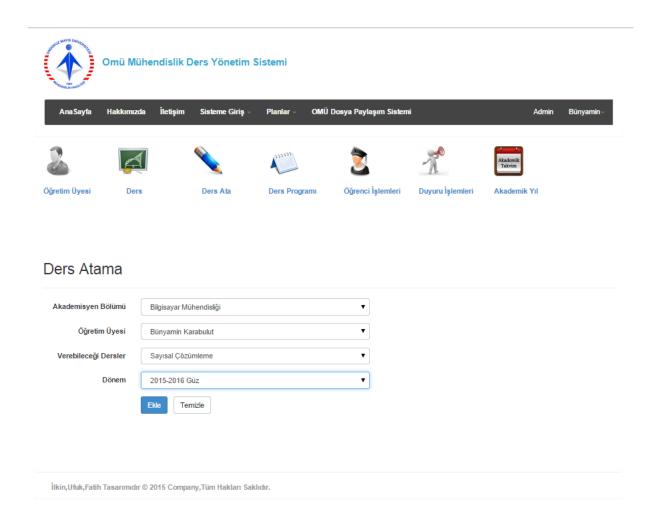

Bünyamin Karabulut 2015-2016/Güz Dönemi Verdiği Dersler

Verdiği Dersler	Teorik	Uygulama	Laboratuar	Kredi	Düzenleme	Silme			
BIL252-Sayısal Çözümleme	3	0	0	3					
İlkin Lifuk Fatih Tasanmıdır © 2015 Company Tüm Hakları Saklıdır									
İlkin,Ufuk,Fatih Tasarımıdır © 2015 Company,Tüm Hakları Saklıdır.									

Şekil 16

Şekil 16 da Bünyamin Karabulut isimli öğretim üyesine Sayısal Çözümleme dersi atanmıştır. Bu veriyi düzenlemek ve ya silmek de mümkündür.

Şekil 17

Şekil 17 de akademisyene aktif döneme ders ataması yapılmaktır. Bölüm admini ve bölüm başkanı hesabıyla giriş yapan kişiler kendi bölümlerinin derslerini atayabilir. Akademisyenin bölümü kısmında, dersi verecek akademisyenin hangi bölümden olacağı seçilmektedir. Şeçilen bölüme göre o bölümüm öğretim üyeleri Öğretim üyesi kısmında listelenmektedir. Verebileceği dersler kısmında ise atanacak ders seçilir. Dönem kısmı otomatik olarak aktif dönemi gösterir. Ekle kısmına basıldığında ders ataması tamamlanmış olur.

Bilgisayar Mühendisliği Bölümünün Ders Programı Hazırlama Kısmı

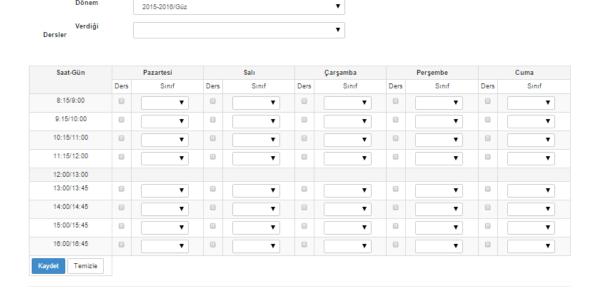
Şekil 18

Şekil 18 ders ataması yapılan akademisyenler listelenmektedir . Ders programı hazırla kısmına tıkladığımızda ilgili akademisyenin ders programı hazırlanır.

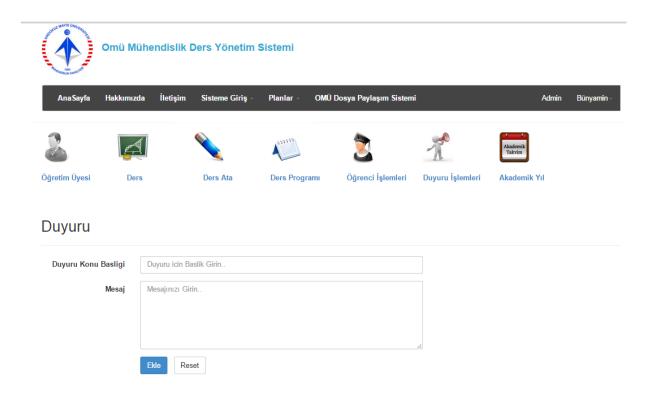
İsmail İşeri Öğretim Üyesinin Ders Programı Ayarlanıyor...

Dönem

Şekil 19

Şekil 19 da seçilen öğretim üyesinin ders programının ayarlanmasını sağlayan arayüz görülmektedir. İlgili öğretim üyesinin verdiği ders seçilip uygun gün,saat ve sınıf belirlenerek Kaydet butonuna tıklanır. Veri tabanımıza öğretim üyesinin verdiği dersle ilgili gün, saat ve sınıf kaydedilir. Verdiği dersi seçip sınıfını ayarladığımız zaman eğer sınıf boşsa ve akademisyenin o güne ait dersi yoksa ve aynı saatte aynı devrenin dersi yoksa kaydet dediğimizde ders programına eklenmiş olunur.

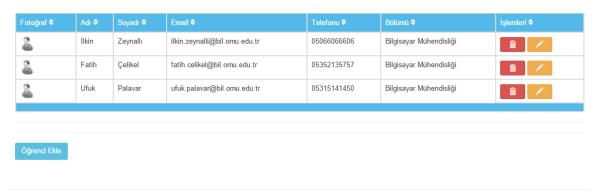

Şekil 20

Şekil 20 gördüğümüz resim ise duyuru paylaşım panelinidir. Eğer Akademisyen bir duyuru paylaşmak isterse bu panelde duyurusunu paylaşıla bilmektedir. Paylaşıldığı duyuru hemen Ana sayfamızda duyuru görülmektedir.

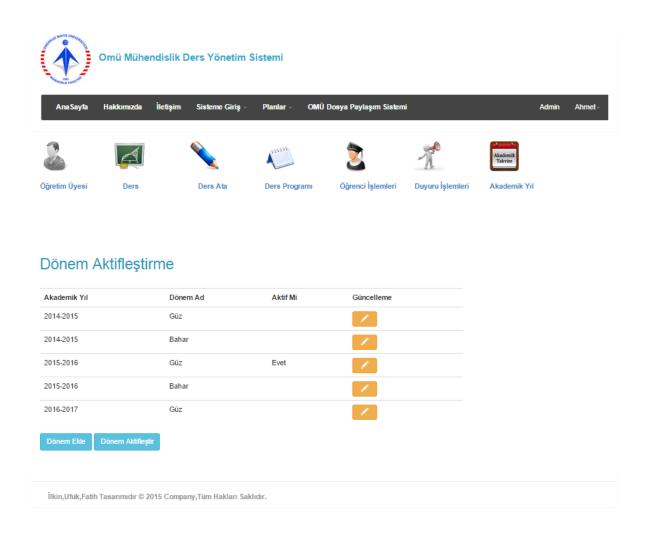

Bilgisayar Mühendisliği Bölümünün Öğrencileri

Şekil 21

Şekil 21 ise sisteme kayıtlı bölüm adminiyle aynı bölümdeki öğrenciler görülmektedir. Gerekli durumlarda öğrenci ekleme,silme ve güncelleme işlemleri yapılabilir.

Şekil 22

Şekil 22 ye sadece sistem adminleri erişebilmektedir. Bu kısımda dönem aktifleştirme, dönem ekleme gibi işlem yapılmaktadır. Başka bir dönem aktifleştirildiğinde artık o döneme ait ders atamaları yapılabilir ve ders programı hazırlanabilir.

4. Araştırma Bulguları ve İrdeleme

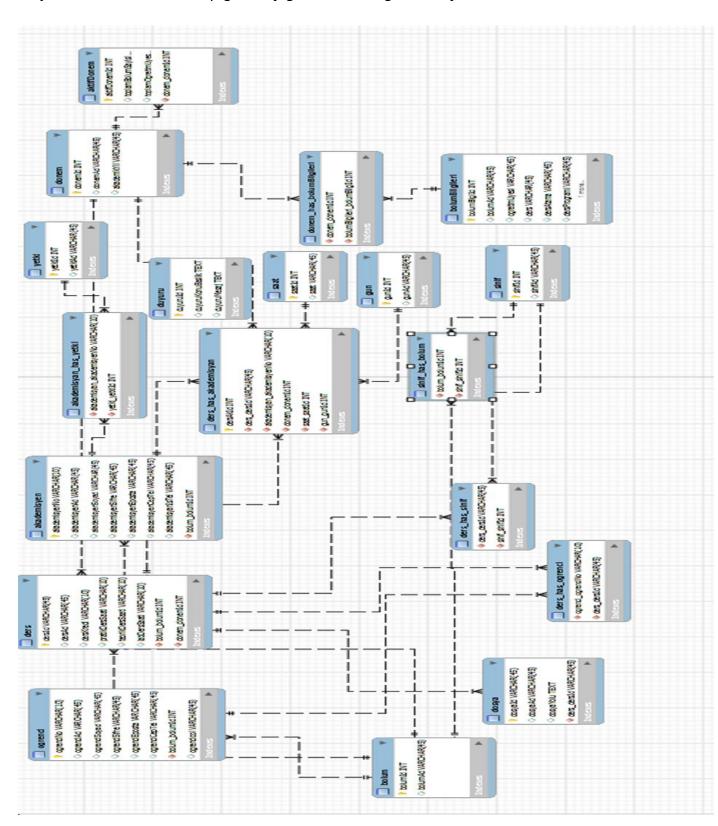
4.1 Sistem Kullanılabilirliği

Hazırlamış olduğumuz sistem bölüm planlarını belirlemekte ders programlarının hazırlanmasında öğretim üyeleri kolaylık sağlamaktadır. Bu kolaylıklara ek olarak bir de öğretim üyesinin bölüme vermiş olduğu derslerle ilgili notları sisteme yükleyip öğrencileri ile not paylaşımını kolaylaştırmaktadır. Bu sistemin öğrenciye sunduğu kolaylıklar ise öğrenci bölümünün derslerle ilgi neler planladıklarını öğretim üyesi hakkında bilgi elde edilmesini bölümünde görev yapan bütün öğretim üyeleri listesini hangi sınıfta, hangi dersleri, ne zaman verildiğini hangi dersleri hangi üyesi verdiği ve önemlisi de istediği dersin notunu "Omü not paylaşım" sistemi geçiş yaparak "dosya ara" kısmından ilgili dersin öğretim üyesinin yüklemiş olduğu dosyaları görebilmektedir.

Bu sistem ders programının hazırlanması, öğretim üyelerine ders dokümanlarını (not, sınav soruları ve cevaplarını vb.) öğrencilere web ortamında paylaşmasına hizmet edecektir. Sistemde 4 tip kullanıcı vardır. Bunlar öğretim üyesi, öğrenci, bölüm başkanları ve yönetici. Öğretim üyesi, bu sisteme dersiyle ilgili dokümanlarını yükleyebilecektir. Bu sistem öğrencilere ders programına ve ders dokümanlarına web ortamında ulaşma imkânı sağlamaktadır. Öğrenciler sadece kendi bölümlerinin dokümanlarına erişebilme yetkisi verilecektir. Yöneticiler, sisteme öğretim üyesi, öğrenci, ders gibi öğelerin üzerinde ekleme, silme, düzenleme işlemlerini yapabileceklerdir. Aynı zamanda öğretim üyelerinin derslerini uygun bir gün ve saate atayarak ders programının ayarlamasını yapacaktır.

4.2 Veritabanı Tasarımı ve Gerçekleştirimi

Projemizin Veri Tabanın ER diyagramı aşağıdaki resimde gösterilmiştir.

Şekil 23

Veritabanımız **ogrenci**, **akademisyen**, **bolum**, **dosya**, **ders**, **sinif**, **duyuru**, **gun**, **saat**, **ders**, **donem**, **bolum**, **dersprogrami** tablolarını ve bu tabloların ilişkilerinden oluşan yeni tabloları içermektedir(Sözünü ettiğim tablolar n-m ilişkisinden oluşan tablolardır)

Ogrenci tablomuz admin ve ya bölüm başkanları tarafından sitemimize kayıt edilen öğrencilerin bilgilerini tutmaktadır. Bu tabloda öğrenci yoksa kullanıcı öğrencilere sunulan hizmetlerden faydalanamayacaklardır.

Dosya tablosu ise akademisyen vermiş olduğu derslerin dosyalarını tutmaktadır. Öğrencilerde akademisyenin yüklemiş olduğu dosyalara sistemimiz üzerinden erişip bilgisayarlarına(sistemlerine) indire bilmektedirler.

Sistemimizde üç yetki bulunmaktadır. Sistem admini, bölüm admini ve bölüm başkanı. Sistem admini tüm yetkilere sahiptir. Bölüm admini de kendi bölümüyle ilgili bütün yetkilere sahiptir. Her bölüme bolum başkanını admin atanmaktadır. Bölüm Başkanı da kendi bölümüyle ilgili işlemleri yapma yetkisine sahiptir. Veri Tabanımızda bu yetkileri yetki tablomuzda tutmaktayız.

Ders tablosu sistemimizde her bölüme ait dersler yüklenmektedir. Bunu bolum başkanı kendi bölümüyle ilgili ders eklenmesini yapa bilmektedir.

Duyuru tablosu sitemizde paylaşılan duyuruları tutmaktadır. Bölüm tablosu sistemizin hizmet ettiği bölümleri tutmaktadır. **Akademisyen** tablosunda sitemde kayıtı olan akademisyen bilgilerini tutmaktadır. Sisteme yeni akademisyen ekleme yetkisi Bölüm başkanı ve yada bölüm adminin yetkisidir.

4.3 Bootstrap Kullanımı ve Avantajları

Twitter Bootstrap Nedir?

Bootstrap front-end ekipmanlarını web tabanlı olarak çok kolay ve hızlı bir şekilde geliştirmenizi sağlayan hazır kodlara sahip bir pakettir. İçerisinde kullanıcı arayüzü oluştururken çoğunlukla kullanılan (Typography, Forms, Buttons, Tables, Navigations, Dropdowns, Alerts, Modals, Tabs, Accordion, Carousel ve daha fazlası) ekipmanları HTML ve CSS tabanlı olarak geliştiricilere sunar. Ayrıca opsiyonel olarak JavaScript eklentilerde mevcuttur. Bootstrap'ın en büyük avantajlarından birisi de daha az emek sarf ederek kolayca responsive tasarımlar oluşturmanıza olanak sağlamasıdır.

Twitter Bootstrap'ın Avantajları

Twitter Bootstrap kullanmanın en büyük avantajı Bootstrap'ın web tabanlı projelerde kullanacağınız pek çok ekipmanı size hazır bir şekilde ve responsive seçeneği ile sunuyor olmasıdır. Ek olarak Bootstrap API'lerini kullanarak, tek bir satır dahi JavaScript kodu yazmadan ileri arayüz bileşenleri oluşturabilirsiniz. (Scrollspy, Typeaheads gibi)

Neden Twitter Bootstrap kullanmalı?

Zaman Kazanın - Bootsrap'ın önceden hazırlanmış tasarım şablonlarını kullanarak daha az çaba ve zaman sarf edebilirsiniz, bu da size diğer geliştirme çalışmalarınıza odaklanmanız için zaman kazandıracaktır. Responsive Tasarım - Bootstrap kullanarak kolayca responsive tasarımlar oluşturabilirsiniz. Responsive özelliği sayesinde farklı ekran çözünürlüklerine sahip ekranlara uyumlu bir şekilde çalışan bir yapı yaratmış olursunuz.

Devamlılık - Tüm Bootstrap ekipmanları gelişimi süresince tek bir kütüphane altında bulunması dolayısıyla sürekli gelişen, değişen ve yenilenen ekipmanlara sahip bir yapı oluşturmaktadır. Dolayısıyla kullandığınız sistemleri kolayca güncelleyebilir, herhangi bir sorunda kolayca pek çok benzer kullanıcıya ulaşabilirsiniz.

Kolay Kullanım - Bootstrap'ı kullanmak oldukça kolaydır. Giriş seviyesinde HTML ve CSS bilen birisi iseniz, kolayca Twitter Bootstrap ekipmanlarını kullanarak geliştirmeler yapabilirsiniz.

Tarayıcı Uyumu - Twitter Bootstrap yeni olması dolayısıyla modern tarayıcıların tümü ile uyumlu bir şekilde çalışmaktadır. Örneğin ; Mozilla Firefox, Google Chrome, Safari, Internet Explorer ve Opera.

Açık Kaynak - En iyi kısım ise Twitter Bootstrap'ın açık kaynak kodlu olması. Tamamen ücretsiz bir şekilde indirerek kullanabilirsiniz. Twitter Bootstrap birtakım eski web tarayıcılarını desteklememektedir.

5. Sonuç

Sonuç olarak projemiz önemli bir aşamaya gelmiştir. Projemizde öğretim üyesi ekleme, öğrenci ekleme, bilgileri güncelleme, öğretim üyesine ders atama, öğretim üyesini verdiği dersler ilgili dosya dokümanları paylaşabilir ve bölümlerle ilgili istatistik veriler elde edilebilir(ders atama oranı, ders programı oranı vb.). Projemizde ders programı hazırlama kısmı tamamlanmıştır.

6. Kullandığımız Kaynaklar

- 1. http://getbootstrap.com
- 2. http://www.tutorialspoint.com
- 3. JSP (Kitap)

Yazar: Numan Pekgöz Yayıncılık: Pusula yayıncılık

4. JAVASERVER PAGES (Kitap)

Yazar: Mimar Arslan

Yayıncılık: Umuttepe Yayınları

Java SE 7 JAVA (Kitap)
 Yazar: Herbert Schildt
 Çeviren: Tufan Gökbekçin

Yayıncılık: Alfa